

hleg'icupf r

234

ՅԵՂԻՇԵ ՉԱՐԵՆՑ

Ռ Ռ Ի Բ Ա Յ Ա Թ

MCMXXVII

Խաղաղ
831 99
9-33

114

Urbt Unrbebe

Zb. Turbey

1927 - VII - 2

891.99

2-28

14.

ՅԵՂԻՇԵ ԶԱՐԵՆՑ

Ռ Ո Ւ Բ Ա Յ Ա Թ

1008
36954

ՎՐԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ

Թ Ի Յ Լ Ի Ս

1927

2784

17562

050902 030408

ՆԱԾԱԳԻՈՒ

(1535-54)

2004

15233 234-2014

Գրառեպար № 1139

Տիրաժ 1000

Թվֆլիս, Ժ.Տ.Հ.Խ. Պոլիգր.-Տրեստի 4-րդ տպ. Պուշկ. փող. № 3

ՌՈՒԲԱՅԱԹ

ՀՀ

Ա.

Ապրում ես, շնչում ես, դու դեռ կաս—

բայց ամեն վայրկյան դու այլ ես.

Անցյալ ե դառնում քո ներկան—

ու ամեն վայրկյան դու այլ ես.

Բայց ներկան քո—հսկում ե գալիքի՝

մեռնելով—նա սնում ե գալիքը,

Յեվ այսպես—տևում ես դու յերկար,—

ու ամեն վայրկյան դու այլ ես:

Բ.

Քո ամեն ակնթարթը մի սերմ է,
Վոր կրում է իր մեջ իր մահը.
Բայց հոգին քո—խնդուն ու անահ է
Յեւ միշտ խնդավառ է ու ջերմ է:

Գ.

Նա թե կյանք է, թե մահ—ակնթարթը.
Անհատնում հատնում է, վառք է.—
Յեւ այսպես՝ մշտապես է աշխարհը.
Անդադար թարթում է—ու անթարթ է:

Դ.

Նա հոսում է, ալիք առ ալիք,
Յեւ ամեն վայրկյան—այն չէ.
Յեւ ամեն մի վայրկյանը—հնչեղ
Ներկա յե, անցյալ—ու զալիք:

ՅԵ.

Յես քեզ վճնց, քեզ վճնց հասկանամ,
Յես քեզ վճնց ամփոփեմ ուղեղում իմ,
Յերբ չեկած՝ դու արդեն իսկ չկաս,
Բայց հար դու լինում ես—ու աւում ես:

2.

Մնացնում ե, հոտում ե, վարար ե,
Յեղնում ե, սուզվում անդադար.
Մշտապես մեռնում ե—ու հար ե,
Մշտապես ու հար—անկատար:

Ե.

Ո, խմիր, խմիր դու ազահ,
Ո, խմիր անդադար այս հատնումը.
Կորածը—իրեն նա գտնում ե,
Յեվ իր այդ գտնումով—չկա:

Ը.

Այս դեպքը—նայիր—նա հոսում է,
Քեզ թվում է թեկուզ անփոփոխ:
Իսկ քո փառքը, հիմար, յերազում է—
Հավերժական կոթող:

Թ.

Եյ, դու, իմաստուն վարպետ,
Վոր տաշում ես, տաշում այդ քարերը.
Քո ամեն մի, ամեն մի զարկին
Իր նիշը արդեն նա դրել է:

ժ.

Նա կրկին ասում է. — «Գարունը
Ծաղկելու յե եզուց վարդերով իր»:
Սակայն վճիռ արեն ե հուրհուրում այդ
Յեվ ո՞վ ե այդ նոր արտեվորը...

(1008 / 36954) (1535-34)

234-2014

ժԱ.

Վերցնում ես քարը — մտածում ես.
«Հետքեր ե կրում նա ջրի» —
Բայց չե՞ վոր այդ նույն վայրկյանին հենց
Իր վրա դու քո ձեռքը դրիր:

ԺԲ.

Մի անցորդ անցավ քաղաքից այս
Ու գնաց. ու չեկավ նա յետ:
Յեւ քաղաքը—կրկին գեղեցիկ է,
Նայում եմ նրան — թեև յեն:

ԺԳ.

Դու ամեն վայրկյան քեզ ժխտում ես
Ու այդպես ժխտելով՝ հաստատում.
Պարտւում ես դու քեզ ու հաղթում ես,
Սա՛ղախ միշտ՝ այդ դու յես — ու դո՛ւ:

४७.

Անտառուր թափում է իր սաղարթը,
 Անտառում հատնում է ու վաճնում.
 Բայց հայեր—ինչքան նա զվարթ է,
 Ինչքան նոր է— ու միշտ անհատնում:

† 36.

Դու վտակի դրիչ ունես,
դու այնպես խմաստուն ես.
Ինքդ քեզ հրամեշտ ես ասում,
ինքդ քեզ կրկին ընդունում ես.
Գլխես, վար՝ լինելով ե լինում,
հասնելով ե անհասնում այս տունը---
Յեւ միշտ ծիծաղկուն ե հոգիդ
ու սիրտդ՝ մշտապես խնդուն ե:

ԺԶ.

Թե կտոր տեսնես մի ամպի—

ասա՛ սա ուրիշ ե արդեն,

Թե հասես, թե իջնես թամբից—

ասա՛ սա ուրիշ ե արդեն.

Վերադարձը դարձ չե այլևս

և վնչ ել կրկնություն հնի,

Քո անցած ամեն մի ճամփին

ասա՛ սա ուրիշ ե արդեն:

ԺԷ.

Նա զնաց—ու կրկին յեկավ՝

յերեկվա իմ սիրած սիրեկանը,

Բայց տեսա, վոր արդեն չկա—

յերեկվա իմ սիրած սիրեկանը:

Կանգնած ե մի յերրորդը դեմս.—

այդ նա չե այլևս, նա չե.—

Յեկած ե—ու կարծես չեկած՝

յերեկվա իմ սիրած սիրեկանը:

ԺԸ.

Յերկնքից թռչում ե մի թռչուն.—

քո ներկան ե այն, բարեկամս.

Ինքն իրեն ժխտող մի հնչյուն—

քո ներկան ե այն, բարեկամս.

Նա գնաց—ու կրկին դարձավ.—

այդ նա՞ յե արդյոք, թե ուրիշը.

Դու նրան ել չես ճանաչում...

քո ներկան ե այն, բարեկամս:

ԺԹ.

Դու մի որ աչքերդ կփակես,

վոր ուրիշը քո տեղ գոյանա.

Կզնաս, կանցնես աշխարհից,

վոր ուրիշը քո տեղ գոյանա.

—Այն դու յես, իմաստուն, այն դու,—

բայց արդեն դարձած մի ուրիշ.

Հաստատեց, ժխտելով, նա քեզ,

վոր ուրիշը քո տեղ գոյանա:

հ.

Ինչ թո՛ւնդ ե քո գինին, իմաստո՛ւն.

նրանից իմ հոգին հարբում ե.

Նա գինի՞ յե, թե խո՞սք ե ազգու.

նրանից իմ հոգին հարբում ե.

Խմելո՛ւ յես, մահո՛ւ իմ սերած,

խմելու յես դու յե՛լ այս գինին,

Յեթե այս պարտեզը դաս դու. —

նրանից իմ հոգին հարբում ե:

իբ.

Դու քսում ես հոնքերիդ սուրմա—

դու անհոգ ես.

Ինչո՞ւ յե տրանջում գուր նա—

դու անհոգ ես.

Յես գիտեմ թե տրտունջը նրա,

թե քո այդ պայծառ խնդությունը.

Տուր դու ինձ մանկություն, տուր մահ,—

դու անհոգ ես:

ԻԳ.

Դու ինքդ քո մեջ միասիրտ.—

ինչ վոր կաս՝ նա կա ու այդպէս է.

Դու տրվում ես մեզ միշտ միասին.—

ինչ վոր կաս՝ նա կա ու այդպէս է.

Բացվում ես, լինում, գոյանում —

հառնելով հենց ինքդ քո դեմ՝

Պատմում ես դու միշտ քո մասին.—

ինչ վոր կաս՝ նա կա ու այդպէս է:

ԻԴ.

Ախ, նայեք, այդ մարդը, այդ հիմարը.—

նա տեսնում է լոկ այն, ինչ տեսնում է.

Հավատում է նա, վոր սա քար է.

նա տեսնում է լոկ այն, ինչ տեսնում է.

Դու ծաղրիր նրան, իմաստուն.

դու տեսնում ես աճումն ու ընթացքը

Յեւ զիտես, վոր ընթացք է աշխարհը,—

նա տեսնում է լոկ այն, ինչ տեսնում է:

ታ3ፔ.

Այդ կապիւղը՝ ձեռքին հայելի—
 նա կարծում է՝ արդեն իմաստուն է.
 ժպտում է հայելուն հայելիս—
 նա կարծում է՝ արդեն իմաստուն է.
 Այս, հայեք՝ ինչպէս է սեղմել
 նա փայլուն ապակու այդ կտորը.
 Ի՞նչ միջոցն է տեսել նա ելի—
 և կարծում է՝ արդեն իմաստուն է:

h2.

Սյդ գերվիշը— աեսեք՝ նա նստած
 ուզում է ըմբռնի ու հասնի.
 Իբ մտքի թեւերին վստահ՝
 ուզում է ըմբռնի ու հասնի.
 Նա կարծում է, վոր փոխվում է ամբողջը,
 և իր միտքն է միայն, վոր կայուն է—
 Յեւ այդպէս՝ անշարժ ու հաստատ՝
 նա ուզում է ըմբռնի ու հասնի...

USFPA			
-------	--	--	--

32

33

ԻԹ.

Նա կուգեր, վոր լինի անե,
Վոր թվա լոկ, լոկ լինի հարց.
Բայց կանգնած ե նա, ահա տես —
Մշտածուփ, մշտափոխ ու կարծր:

Լ.

Թե արևը այրում ու կիզում ե—
 նա ստում ե՝ սևը ե իմ կամքը.
Ամեն ինչ անհաստատ ու հոսուն ե.
 նա ստում ե՝ սևը ե իմ կամքը.
Ո, գիտես դու աշխարհի լեզուն
 և գիտես, վոր կամքդ՝ այդ լեզուն ե—
Իսկ հիմարը դեռ ավստում ե.
 նա ստում ե՝ սևը ե իմ կամքը:

ԼԱ.

Ասում են՝ վիթխարի հերոս,
 հանճարեղ ե յեղեկ Իսթյանդարը.
 Շարժեկ ե, խառնեկ ե իրար
 ազգեր ու ցեղեր Իսթյանդարը.
 Բայց գիտես դու շարժումն ու ընթացքը
 և գիտես՝ չլիներ թե ընթացքը
 Աշխարհում և մի շյուղ անգամ
 դժվար թե շեղեր Իսթյանդարը:

ԼԲ.

Հեռանք ես դու, խմստուն,—
 այս մեկը դու լավ իմացիր.
 Բայց դու ել ես, դու ել եզ ազգում,—
 այս մեկը դու լավ իմացիր.
 Դու ուզում ես, վոր ազատ լինես.—
 ուրեմն հասկացիր ճանապարհդ
 Յեվ փոխիր, վոր հաստատ գաս տուն,—
 այս մեկը դու լավ իմացիր:

ԼԳ.

Մի հարուստ ե անցնում փողոցով—

ախ, նայեք՝ նա ինչքան ինքնագոհ ե.

Մի ժպիտ կա դեմքին խոցող—

ախ, նայեք՝ նա ինչքան ինքնագոհ ե.

Նա կարծիք ե հասկանալ, այդ հիմարը,

վոր շուրջը ուռճանում ե իր մահը

Յեվ տեսնել այդ ձեռքը սղոցող—

ախ, նայեք՝ նա ինչքան ինքնագոհ ե:

ԼԴ.

Մտել են տոնական դռներից—

և դրախտ են կարծել այս տունը.

Սահմանված ձեռքով մի վերին՝

անխնայ ե կարծել այս տունը:—

Յետևի դռներից մենք մտանք՝

քանդելով սյուներն ու հիմերը—

Յեվ գիտենք՝ ձեռքերով ձեր շինված

մի դնդան ե անձե այս տունը:

Լ3Ե.

Քեզ տրված ե կյանքը, վոր լինես—
 ու վոչինչ յերազ չթվա,
 Վոր կյանքում քո կյանքը շինես—
 ու վոչինչ յերազ չթվա.
 Քեզ գերում ե ընթացքը այս տաք,
 բայց տեսնում ես դու այն, վոր դալիս ե,
 Գալիս ե իր գալիքը հինե—
 ու վոչինչ յերազ չթվա:

Լ3.

Աշխատիր, ասկա անգագար, ստեղծիր անդուլ —
 դա կամուրջ ե.
 Դրանով ես շինում դու աշխարհը, դրանով քանդում—
 դա կամուրջ ե.
 Դրանով սերմանում ես կյանքեր,
 մեռնելով՝ հառնում դրանում.
 Հուրհուրա խանդով, խմաստուն, ու խնդա խնդուն—
 դա կամուրջ ե:

ԼԵ.

Ընթացիր դու, մարդ, անդադար,
 վոր վոչինչ քեզ յերազ չթվա,
 Վոր լինես անվախճան ու հար—
 ու վոչինչ քեզ յերազ չթվա,
 Վոր զգաս, շոշափես դու կյանքը՝
 մշտահոսը դու ալիսով
 Յեվ դառնա աշխարհը՝ աշխարհ—
 ու վոչինչ քեզ յերազ չթվա:

ԼԸ.

Ծովափին նստած ե մի մարդ. —
 այդ դժու յես գուցե, իմաստուն.
 Նայում ե ծովին նա հանդարտ—
 այդ դժու յես գուցե, իմաստուն.
 Նա զվարթ ժպտում ե ծովին,
 նա սիրում ե հոսուն այդ անհունը—
 Բայց ահա հեռանում ե անդարձ,—
 այդ դժու յես գուցե, իմաստուն:

ԼԹ

Նա ուզում է գտնել մի կշիռ—
 ու չափել նրանով ամբողջը,
 Ունենալ անխախտ մի հաշիվ—
 ու չափել նրանով ամբողջը.
 Նա սիրում է «հավերժ» միայն.
 ախ, նայե՛ք՝ նա փնտրում է «կայունը»—
 Յեվ գտնում է մի... գինու շիշ—
 ու չափում նրանով ամբողջը:

Խ.

Նա կուգեր, վոր վողջը նրան
 միանգամ ընդմիշտ տրվի,
 Վոր կյանքի իմաստը հուրհուրան
 միանգամ ընդմիշտ տրվի.
 Դու գիտես, վոր ընթացք է աշխարհը,
 գոյանում է ու լինում անվերջ—
 Յեվ գուցե քեզ մահը միայն
 միանգամ ընդմիշտ տրվի:

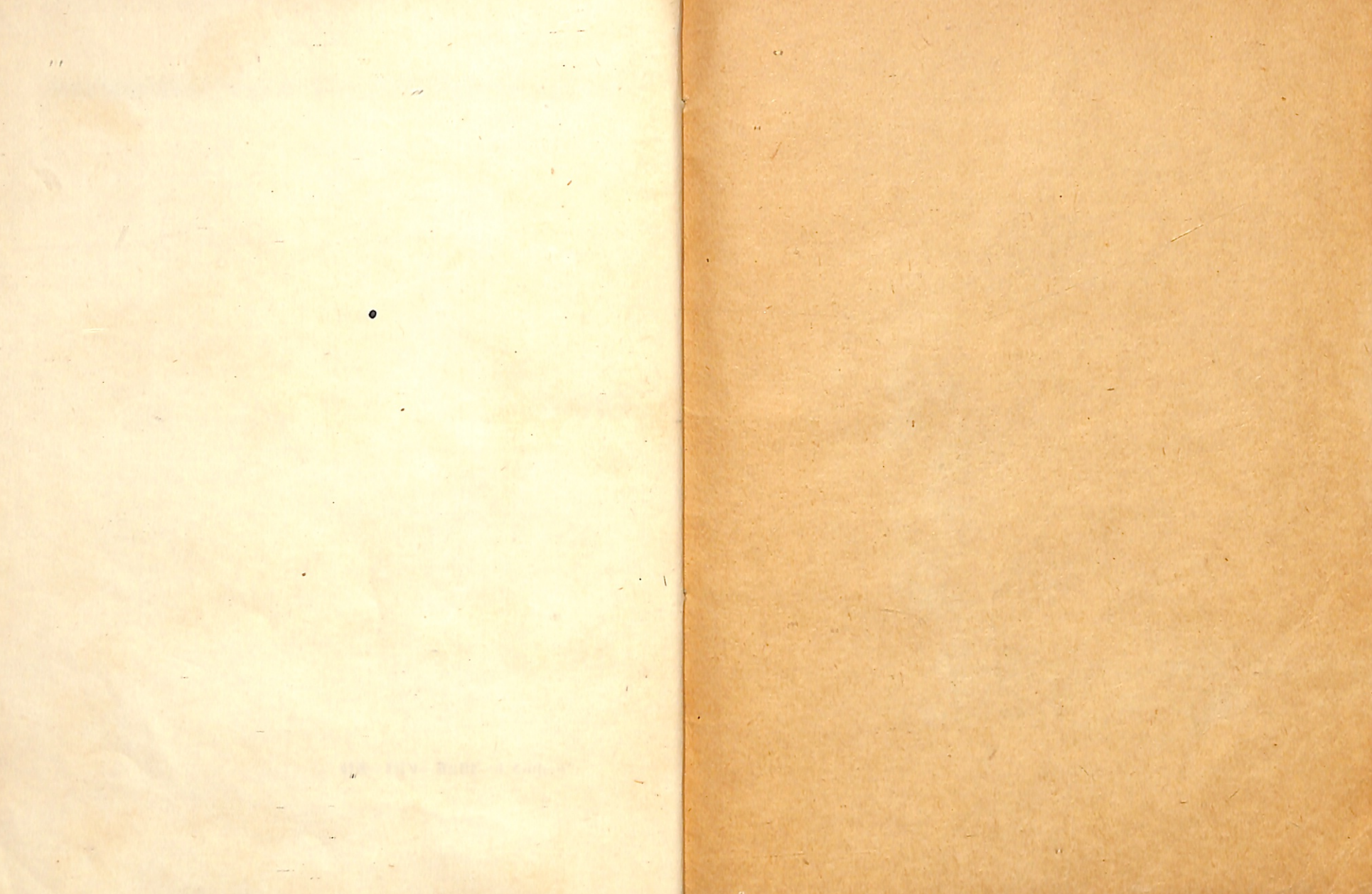

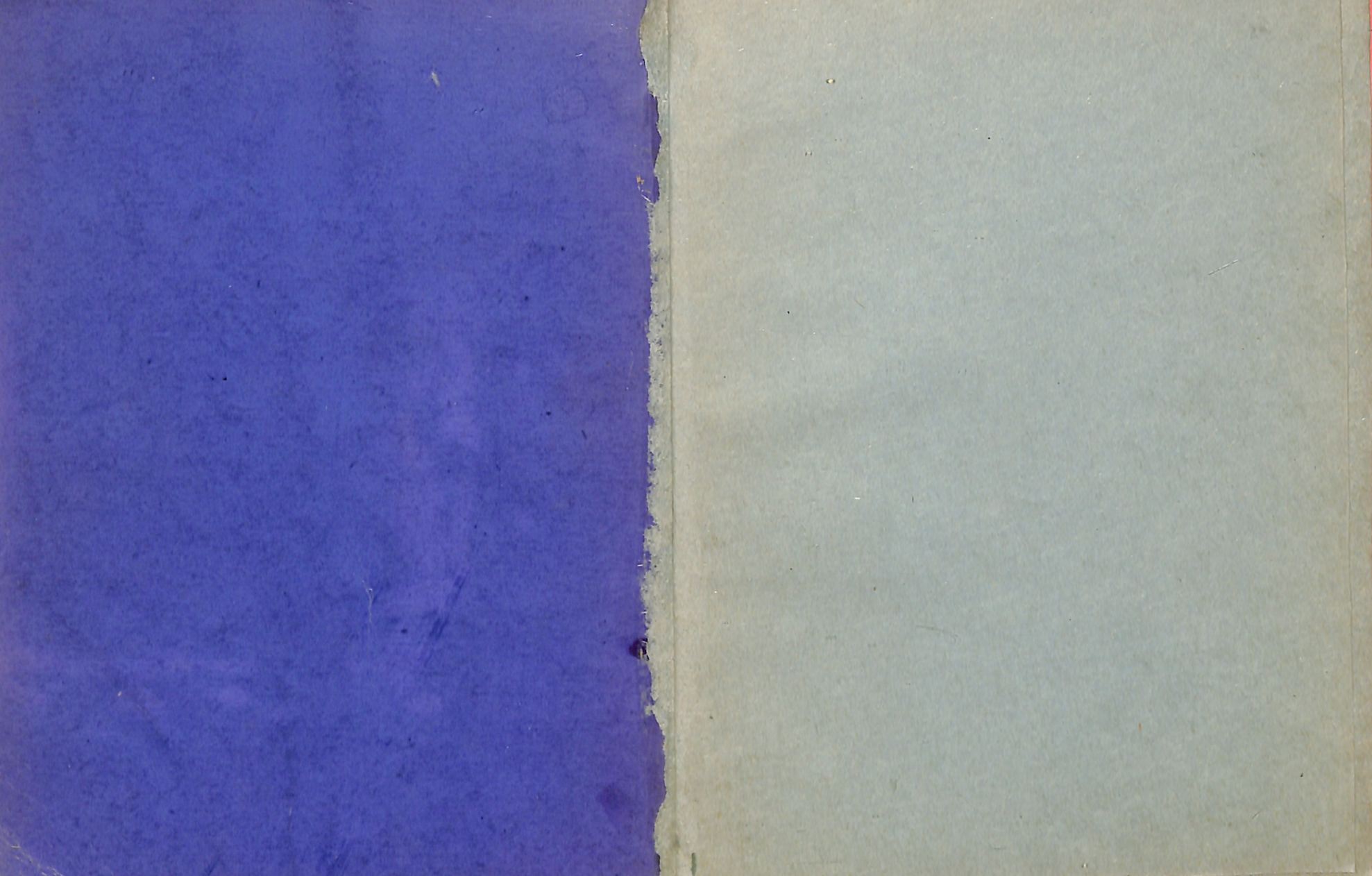
11

...
...
...
...
...
...
...

Գրքած Ե-1926-VIII-XII

418

0014702

2013

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0014702

